

OMZIEN
naar elkaar!

kennisplatform
Utrecht
Sociaal

Symposium Beter benutten van gemeenschapskracht, 19 september 2019.

Wat hebben we geoogst?

Als organiseren kijken we (KUS en Omzien) terug op een waardevol eerste gezamenlijke symposium waarbij de samenwerking tussen bewonersinitiatieven in het sociale domein met sociale professionals, gemeenten en kennisinstellingen centraal stond.

Bij het Krachtstation is door een groep van ongeveer 90 – 100 deelnemers uit bovenstaande groepen na inspirerende inleidingen door Nathan Rozema (Krachtstation Kanaleneiland) Raf Janssen (oud-wethouder gemeente Peel en Maas) en Thom Verheggen (mede auteur Anders Vasthouden) in 8 verschillende thematafels intensief uitgewisseld over zes vraagstukken.

De uitkomsten van de thematafels, uitkomsten van de plenaire afsluiting en de powerpoints van sprekers zijn allemaal te raadplegen op...

Er zijn mooie voorbeelden van bewonersinitiatieven en ook van samenwerking tussen bewonersinitiatieven en wijkpartners/gemeenten in onze provincie. De succesfactoren/werkzame bestanddelen willen we nader belichten.

Als organisatoren constateren we vooral dat er nog een groot verschil is in beelden over en kennis (van de rol en positie) van bewonersinitiatieven bij sociaal professionals, beleidsmakers, bestuurders enz. Een aantal zeer succesvolle bewonersinitiatieven stagneren op dit moment als het gaat om gelijkwaardige samenwerking met gemeenten en/of sociale partners.

De uitkomsten van het symposium geven behoorlijk wat concrete suggesties voor de kennisagenda van KUS en voor het netwerk Omzien om verder mee aan de slag te gaan.

Over een of anderhalf jaar komen we graag weer samen om dan te kijken of we op de verschillende leer- en ontwikkelvragen vooruitgang hebben kunnen boeken en om te bepalen wat er dan nodig is. Tussendoor zitten we niet stil en gaan we met diverse vraagstukken aan de slag.

Dank voor deelname en inbreng van uw kennis en ervaringen.

Inge Scheijmans, Mirjam Kruisselbrink, Pieter Hessel en Jitske Tiemersma

Constateringen nav het symposium

- Een grote opkomst met een behoorlijk grote variatie in deelnemers tussen initiatiefnemers/bestuurders bewonersinitiatieven, sociale professionals, gemeenten en experts.
- Bepaalde partners ontbraken, bijvoorbeeld beleidsmakers van gemeente Utrecht, Indebuurt033, DOCK
- Er is sprake van een groot verschil in kennis van en ervaring met bewonersinitiatieven tussen deelnemers van het symposium. *Onbekendheid*

- Sociaal professionals lijken zich (nog) nauwelijks bewust van de rol en positie van bewonersinitiatieven, wat deze initiatieven kunnen betekenen en het veranderende speelveld daardoor.
- Op basis van de tafelgesprekken constateren we dat reflectievermogen op de eigen rol een punt van ontwikkeling is. Er wordt gewezen naar anderen, omstandigheden enz.
- Er lijken verschillende stromingen lijken te zijn tussen bewonersinitiatieven:
 - o Zorgen dat je zo onafhankelijk mogelijk wordt als bewonersinitiatief; bijv. plekken (buurthuizen, speeltuinen) in de wijk in eigendom krijgen, businessmodellen, wijkbedrijven, wijkuitzendbureaus.
 - o Overnemen van publieke taken door bewonersinitiatieven en daarvoor het beschikbare geld ontvangen (inkoop)/right te challenge en benutten van gemeentelijke subsidies voor wijkcoöperaties/buurthuizen in zelfbeheer, sociale ondersteuning en dagbesteding, wijkinformatiepunt.
- Bewonersinitiatieven, actieve bewoners en ervaringsdeskundigheid kunnen er mede voor zorgen dat aan de behoefte aan welzijns- en gezondheid/zorgvragen kan blijven worden voldaan in de toekomst. Wordt dit gezien/erkend? Zowel door bewoners, bestuurders, beleidsmakers en sociale professionals?
- Er zijn nogal wat beelden. Beelden bij bestuurders (bijv. bewoners moeten gewoon de ruimte pakken en klopt vooral niet bij de gemeente aan), beelden bij sociale professionals, beelden bij bewonersinitiatieven. Wat zit er achter deze beelden? Op zoek gaan naar waarden
- De randvoorwaarden voor bewonersinitiatieven kunnen sterk worden verbeterd: strijdige regelgeving, domeinoverstijgend werken, houding en gedrag, waardebeperking enz

Wat betekent dit voor de kennisagenda?

- Hoe boor je de passie aan van de professionals?
- Zou er iemand moeten zijn die meekijkt over de schouder en wie moet dat dan zijn? Iemand die je juist kunt benutten!
- Hoe doe je het omdenken om echt de burger centraal te kunnen stellen. Hoe vindt je bij professionals de “bewonersstand”?
- Nieuwe rollen: mensen die niet in dienst zijn van de gemeente, maar wel bepaalde rollen spelen/vervullen.
- Onze kennis beter delen en elkaar blijven inspireren.
- Hoe zorg je dat een initiatief niet weggebonjourd wordt door nieuwe wetgeving bv
- Worden bewonersinitiatieven gezien als leuke initiatieven die subsidie nodig hebben of als serieuze partners in het realiseren van gezonde en vitale wijken en dorpen?
- Vanuit sociale professionals: hoe bereik ik de bewoners/waarom komen ze niet? Vraag geldt ook voor bewonersinitiatieven: hoe bereik ik bepaalde medebewoners/hoe voorkomen we dat mensen in eenzaamheid vervallen?

Voorstel/aanvullingen Omzien (mede op basis van evaluatiegesprek)

- Opleiding van sociale professionals/beleidsadviseurs/wijkwerkers
 - o Visie op sociaal domein; rol wijk/dorp van de toekomst (2040) en gevolgen voor rol bewoners, gemeente en sociaal professionals. Nieuw speelveld met nieuwe spelregels als het gaat om eigenaarschap, zeggenschap, regie enz.

- Anders denken begint bij de opleiding: denken, houding en gedrag (alleen iets doet ontwikkelen wat inwoners zelf als een probleem ervaren)
 - Domeinoverstijgend opleiden
 - Democratisch vakmanschap
- Werken aan onbekendheid bewonersinitiatieven door:
 - Zichtbaar maken van wat initiatieven doen, werkwijze, waarde, samenwerking met gemeente en wijkpartners. In verhalen, en ook in maatschappelijke/financiële waarde. 0-metingen (in samenwerking met NZA/RIVM/GGD)
 - Vrije ruimte (tussenruimte) realiseren tussen initiatieven, gemeente en sociale professionals en daarbinnen in de praktijk samen werken en samen leren incl reflectie. Verhoudingen, rollen.
 - Verbinding
 - Via actie-onderzoek en/of ontwikkeltafels werken aan het verder komen van initiatieven in de stabilisatiefase; met name als het gaat om stagnatie in ontwikkeling van initiatieven die bepaalde producten/diensten leveren en daarmee een serieuze speler zijn/worden die bepaalde publieke taken overneemt:
 - Dagbegeleiding De Nieuwe Jutter, verbreden naar meer initiatieven die dagbegeleiding leveren (Raadhuis,
 - Dorpshuis Fort Vreeswijk
 - Samen Maken we Nieuwland: cocreatie in de wijk gericht op gezamenlijk wijkplannen, wijkinfrastructuur, wijkaanpak en wijkbudgetten

Het gaat om: op waarde schatten van de bijdrage van de initiatieven, verduurzamen van de producten/diensten van het initiatie; verhouding tot instellingen/gemeenten; duurzame financieringsmodellen voor langere termijn; verbeteren van randvoorwaarden/condities (inkoopbeleid, maatschappelijk aandeelhouderschap); relatie bewonersinitiatieven met preventie

- Via actie-onderzoek en/of ontwikkeltafels werken aan versterken van zelfsturing door bewonersinitiatieven, dorpen of wijken. Vanuit werkpraktijken ontwikkelen van kennis over aanpakken, succes- en faalfactoren.
- Kring van dorpsondersteuners/coördinatoren van bewonersinitiatieven/burennetworkers. Intervisie/uitwisseling van ervaringen tussen dorpsondersteuners die worden aangestuurd door bewonersinitiatieven. Bijv. 2 of 3x bijeenkomst in 2020.
- Verkennen en ontwikkelen van coöperatie van bewonersinitiatieven gericht op gezamenlijk leren, uitwisseling van ervaringen, kennisdelen, kennis ontsluiten via kennisinfrastructuur, aanjagen innovatie, agenderen en lobby. Starten met haalbaarheidsfase: waar is behoefte aan? Welke (kennis)vragen hebben initiatieven?
- Inspireren en challengen gericht op het realiseren van sterke proeftuinen. Bijv. Verkennen mogelijkheden om vanuit dorpen/wijken als bewonersinitiatieven/gemeenten/sociale professionals/kennisinstellingen samen te werken aan gezonde en vitale wijken/buurtten. Samenwerken aan een gezamenlijke ambitie en daarvoor benutten van Juiste Zorg op de Juiste Plek, Grozterdam, 500 wijkcoöperaties en Langer Thuis programma.